

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i historia och historiedidaktik vid Malmö universitet

Fastställd av fakultetsstyrelsen 2020-05-15

Utbildningen på forskarnivå i historia och historiedidaktik är en del av området Utbildningsvetenskap vid Malmö universitet. Det centrala inslaget i Utbildningsvetenskap utgörs av undervisning, lärande och kunskapsbildning, där forskningsfrågorna rör lärande och lärandets innehåll. För att skapa kunskap kring detta studeras frågor kring och sambanden mellan; för det första, barn och ungdomars livsvillkor; för det andra, ämnesinnehåll; samt för det tredje, utbildningssystemets organisation och professioner. Forskningsfrågorna beaktas i relation till varandra och till ett samhälle i social, kulturell och ekonomisk förändring och i nära anslutning till utbildningsorganisationer och andra områden i det omgivande samhället.

1. Ämnesbeskrivning

Utbildningen i Historia och historiedidaktik rymmer två dimensioner inom profilen Utbildningsvetenskap. Den mera renodlade historiedimensionen innebär att en tidsdimension är central. Människors samlade livsvillkor – alltså inte bara delar som har direkt koppling till formell utbildning – studeras, med yttersta syfte att förstå relationen mellan ett föränderligt samhälle och vad som sker i olika utbildningssystem. Betoningen av människors livsvillkor innebär en tyngdpunkt på socialhistoria och kulturanalytiska perspektiv i vilka etnicitet, generation, genus och klass utgör viktiga aspekter.

Att studera historia kan inte frikopplas från en diskussion om hur historia brukas och vilken betydelse den har i samhället. Det innebär att historiedidaktiska frågor om hur historia förmedlas och om den historiska dimensionens plats i samhälle, kultur och utbildningssystem fokuseras. Frågor kring historieförmedling berör hur, varför och med vilket innehåll historia produceras och förmedlas av bland annat yrkesverksamma i skola och vid kulturarvsinstitutioner. Vidare studeras reception och produktion av historia och vilken betydelse denna har för individer och grupper i samhället.

2. Utbildningens uppläggning

Utbildning på forskarnivå som leder till doktorsexamen omfattar 4 års heltidsstudier (240 högskolepoäng) medan utbildning på forskarnivå som leder till licentiatexamen omfattar 2 års heltidsstudier (120 högskolepoäng). Studier kan bedrivas på deltid, minst halvtid, och omfattar då maximalt 8 respektive 4 år. Huvudhandledare för doktoranden ska vara minst docentkompetent och i normalfallet vara tillsvidareanställd vid lärosätet.

Utbildning med doktorsexamen som mål omfattar en kursdel om 75 hp och en avhandlingsdel om 165 hp. Utbildning med licentiatexamen som mål omfattar en kursdel om 45 hp och en licentiatuppsatsdel om 75 hp.

Undervisning ges i form av kurser och seminarier samt handledning i avhandlingsarbetet. Forskarutbildningens olika delar (kurs- och avhandlingsdel) bidrar gemensamt till uppfyllelse av lärandemålen för forskarutbildning, enligt varje doktorands individuella studieplan.

Kursdelen som innehåller såväl ämnesspecifika som mera allmänna kurser fördelas på en obligatorisk och en valbar del för såväl doktorander med doktors- som licentiatexamen som mål. För doktorsexamen består den obligatoriska kursdelen av 37,5 hp och den valbara kursdelen av 37,5 hp:

Obligatoriska kurser 37,5 hp:

Teorikurs för HHDI, 7,5 hp

Historisk översikt kurs, 7,5 hp

Metodkurs, 7,5 hp

Etikkurs, 7,5 hp

Kurs vid utländskt lärosäte, 7,5 hp

Valbara kurser 37,5 hp*

Exempel på olika slags valbara kurser:

Vetenskapsteoretisk introduktionskurs, 7,5 hp

Högskolepedagogisk kurs 7,5 hp

Fördjupningskurser

Temakurser

Synteskurser

Teori- och metodfördjupningar

* varav individuella läskurser högst 15 hp

Kursdelen för licentiatexamen består den obligatoriska kursdelen av 30 hp och den valbara kursdelen av 15 hp:

Obligatoriska kurser 30 hp:

Teorikurs för HHDI, 7,5 hp

Metodkurs, 7,5 hp

Etikkurs, 7,5 hp

Kurs vid utländskt lärosäte, 7,5 hp

Valbara kurser 15 hp*

Exempel på olika slags valbara kurser:

Vetenskapsteori för området utbildningsvetenskap, 7,5 hp

Fördjupningskurser

Temakurser

Synteskurser

Teori- och metodfördjupningar

* varav individuella läskurser högst 7,5 hp

Val av kurser ska ske i samråd mellan doktorand, handledare samt examinator och ska meddelas studierektor. Obligatoriska kurser kan bytas ut mot kurs vid annat lärosäte. Samtliga kurser ska vara examinerade före disputation, om inte särskilda omständigheter föreligger.

Vilka kurser den enskilde doktoranden ska genomgå och kunna räkna in i examen anges i den individuella studieplanen. För kurser genomgångna vid andra fakulteter och högskolor avgörs tillgodoräknande och omfattningen av examinator för forskarutbildningen.

Examinator för kursdelen ska vara minst docentkompetent. Prov som ingår i utbildning på forskarnivå ska bedömas med betyget godkänd eller underkänd. Doktoranderna presenterar och diskuterar sina texter i såväl ämnesbaserade som utbildningsvetenskapliga seminarier i syfte att både lyfta ämnesspecifika och utbildningsvetenskapligt gemensamma perspektiv.

Vid seminarierna krävs regelbundet aktivt deltagande. Särskilda seminarier arrangeras också i samband med nationellt och internationellt orienterade internat. Dessa är obligatoriska.

För godkänd examen fordras godkänt betyg på samtliga examinationer som ingår i utbildningen på forskarnivå och på doktorsavhandlingen respektive licentiatuppsatsen.

Utbildningen leder till Filosofie doktorsexamen i Historia och historiedidaktik respektive Filosofie licentiatexamen i Historia och historiedidaktik.

3. Särskild behörighet

Med särskild behörighet avses förkunskaper som, utöver grundläggande behörighet (HF 7 kap. 39§), är helt nödvändiga för att tillgodogöra sig utbildningen (HF 7 kap. 40§).

Särskild behörighet har den som med godkänt resultat ventilerat ett självständigt arbete inom historia, historiska studier eller annat relevant ämne om minst 15 hp på avancerad nivå, eller motsvarande kunskaper som av Malmö Universitet bedöms vara likvärdiga.

4. Antagning, urval och bedömningsgrunder

Grunden för urval bland behöriga sökande är graden av förmåga att tillgodogöra sig utbildningen och nå dess mål. Vid bedömning av behöriga sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen tas hänsyn till sökandes självständighet och planering av tidigare arbeten; sökandes tidigare visade förmåga att slutföra arbeten adekvat; sökandes förmåga att kunna formulera undersöknings- och problemområden, både i tidigare arbeten och i forskningsplanen för det planerade avhandlings-/uppsatsarbetet; grad av metodologisk och vetenskaplig mognad i tidigare utförda arbeten, samt i forskningsplanen, och förmåga till kommunikation.

5. Prov som ingår i utbildningen

Kursdel: Utbildningens kurser på forskarnivå examineras muntligt och/eller skriftligt. Avhandlings-/uppsatsdel: Ämnet för avhandlingen/uppsatsen väljs i samråd med handledarna. Avhandlingen/Uppsatsen ska vara utformad som ett enhetligt, sammanhängande arbete (monografi) eller som sammanläggningsavhandling. Den senare innefattar vetenskapliga artiklar och en reflekterande introduktion och sammanfattning (kappa). Majoriteten

av artiklarna ska vara antagna för publicering i vetenskapliga tidskrifter eller motsvarande (exempelvis granskade antologibidrag).

Avhandlingen/Uppsatsen ska ha funnits tillgänglig minst tre terminsveckor innan disputationen/seminariet äger rum. Licentiatuppsats, ska liksom doktorsavhandlingen, försvaras offentligt.¹

Avhandlingen/Uppsatsen betygssätts med något av betygen godkänd eller underkänd. Opponent väljs från annat lärosäte och ska om inte särskilda skäl föreligger ha minst docentkompetens. Betyget sätts av en betygsnämnd bestående av för doktorsavhandling tre ledamöter med minst docentkompetens. Högst en ledamot i sådan betygsnämnd får hämtas från Malmö Universitet. För licentiatuppsats sätts betyg av betygsnämnd med tre disputerade ledamöter. Minst en ledamot ska hämtas från annat lärosäte. Opponent på licentiatuppsats ska vara disputerad och från annat lärosäte. Både kvinnor och män ska, om inte särskilda skäl föreligger, vara representerade bland de personer som utgör betygsnämnd och opponent.

Vid betygssättningen ska hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och försvaret av avhandlingen. Den som har varit handledare för doktoranden får inte ingå i betygsnämnden. Nämnden ska utse ordförande inom sig.

Opponent, huvudhandledare och handledare har rätt att vara närvarande och delta i överläggningarna vid betygsnämndens sammanträde men inte i beslut. Betygsnämnden är beslutsför när alla ledamöter är närvarande. Som nämndens beslut ska den mening gälla som de flesta enar sig om. Nämnden ska avgöra om beslutet ska motiveras och om reservation ska redovisas.

Doktorsexamen: Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 240 högskolepoäng och därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid en offentlig disputation försvarat en doktorsavhandling, som godkänts av betygsnämnden.

Licentiatexamen: Licentiatexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 120 högskolepoäng och därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat en licentiatuppsats som granskats vid ett seminarium och godkänts av betygsnämnden.

¹ För doktorsavhandling se, HF 6 kap. 33§, samt Övergripande riktlinjer för utbildning på forskarnivå (Dnr LED 1.3-2016/460)

Bilaga

Lärandemål i utbildning på forskarnivå i Historia och historiedidaktik vid Malmö universitet

Licentiatexamen

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa kunskap och förståelse om frågor kring relationer mellan människors livsvillkor, utbildningars ämnesinnehåll och kompetensmål, samt kring relationer mellan utbildningssystem och samhälle i förändring.
- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet Historia och historiedidaktik inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt samt med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,

- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och det egna ansvaret för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

För utbildning på forskarnivå i Historia och historiedidaktik gäller specifikt att doktoranden ska visa

- förmåga att identifiera behov av framtida forskningsprojekt av relevans för historieämnet samt för historieförmedling eller skolutveckling;
- förmåga att självständigt och kritiskt reflektera över historieämnet och historieförmedlingen och dess villkor;
- breda kunskaper om villkoren för hur kunskap om historia produceras, förmedlas, mottas och används;
- förmåga att självständigt tillämpa de redskap för förståelse och förklaring som den historiska och historiedidaktiska forskningen erbjuder/har erbjudit men även förmåga att analysera gränserna för dem;
- fördjupade insikter om historiens roll i samhället och historieförmedlars etiska ansvar.

Doktorsexamen

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande om och en systematisk förståelse av frågor kring relationer mellan människors livsvillkor, utbildningars ämnesinnehåll och kompetensmål, samt kring relationer mellan utbildningssystem och samhälle i förändring.
- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet Historia och historiedidaktik samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och - visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och det egna ansvaret för hur den används.

För utbildning på forskarnivå i Historia och historiedidaktik vid Malmö universitet gäller specifikt att doktoranden ska visa

- förmåga att identifiera behov av framtida forskningsprojekt av relevans för historieämnet samt för historieförmedling eller skolutveckling;
- förmåga att självständigt och kritiskt reflektera över historieämnet och historieförmedling och dess villkor;
- breda kunskaper om villkoren för hur kunskap om historia produceras, förmedlas, mottas och används;

- förmåga att självständigt tillämpa de redskap för förståelse och förklaring som historisk och historiedidaktisk forskning erbjuder/har erbjudit men även förmåga att analysera gränserna för dem;
- fördjupade insikter om historiens roll i samhället och historieförmedlares etiska ansvar